

մուն ուշադրութիւն ընելը կամ թոյլ բռնելու չափը գիտնալը դժուար կ'երենայ, անոր համար պէտք է այնպիսի կերպ մը գտնել, որ նախ սովորականէն աւելի պարզ ու դիւրին ըլլայ. երկրորդ՝ աւելի դիւրաւ դրուի ու վերցուի. երրորդ՝ դիւրին կերպով քակուի ու փոխուի: Եւ բանիս համար Աւրոպացիք կ'առնեն տղուն մարմնոյն մեծութեամբը քառակուսի լաթ մը, որուն հիւսուածքը խիտ ըլլայ. ան լաթը տղուն երկու թւին տակէն թոյլ կերպով մը կ'առնեն կը պլլեն, և իրեք տեղէն իրեք հատ երկայն ու լայն երիզներով՝ կը կապեն. առջի երիզը անմիջապէս թւին տակէն առած՝ կուրծքին վրայ կրկին անգամ կը պլլեն. երկրորդն ալ նոյնպէս փորուն վրայ կը կապեն. իսկ երրորդը ծունկին վրայէն, բայց միշտ թոյլ ընելով կապերը՝ որ պէտք եղած ատենը դիւրաւ քակուին ու կապուին:

Ետքը տղուն կը հագցընեն կտաւէ կամ բամբակէ բաձկոն մը՝ ետեւի կողմը բաց, և ուսին վրայի կողմէն կապերով հանկուրցած: Եւ բաձկոնը օդին տաքութեանն ու պաղութեանը համեմատ կրնայ բարակ ու հաստ ըլլալ. իսկ ոտուրները ամառը բաց կը թողուն, ու ձմեռը կտաւէ կամ բամբակէ լաթով մը կը պլլեն: Վրուխը առջի բերան կը պլլեն՝ քանի որ մազ չունի տղան. իսկ մազ բուսնելէն ետքը ամենեւին չեն պլլեր. վասն զի սրտէն դէպ'ի գլուխը գնացած արիւնը շատ ըլլալով՝ բնական կերպով բաւական կը տաքցընէ. իսկ թէ որ լաթ ալ պլլես, ան ատեն աւելի կը տաքնայ, և ըղեղին փնաս կրնայ տալ:

Տղան այսպէս հագուեցընելէն ետքը կը պառկեցընեն օրոցքին մէջ, կը նային որ երկու կողմերը աւելի բարձր ըլլան. իսկ վրայի ծածկոցը բարակ երիզներով անկողնին հետ կը կապեն. թէ որ տղան աւելի աշխոյժ ու կրակոտ ըլլայ, որպէս զի օրոցքէն վար խ-

նալու վտանգ մը չպատահի՝ երկայն երիզով մը կռնրկէն ալ դէպ'ի կուրծքը խաչաձև կը պլլեն ու օրոցքին կը կապեն: Եւ աս կերպով տղան կապին վտանգներէն ազատ կը մնայ, համարձակ կը շարժի, անգամները արձակ համարձակ կը մեծնան, և դիւրաւ ալ ոտք կ'ելլէ:

Ապաշած շան խածուածին դեղ:

Եւրոպացիք կատաղի շուն մը խածնելու ըլլայ, մէկէն պէտք է խածած տեղը սաստիկ ճզմել, որպէս զի հոն տեղի արիւնն ու շան լորձունքը դուրս ելլէ. ետքը նոյն խածուած տեղը ջրով խառնած ցնդական ալքալիով, կամ մոխրաջրով, կամ սապոնի ջրով, կամ համեմի ջրով շուտ մը լուալու է. և թէ որ աս ջրերը չգտնուին, պարզ ջուրն ալ բաւական է. ետքը սաստիկ տաքցուցած երկաթի կտորով մը նոյն տեղը այրելու է:

Վնէն վալած արիւնը բռնելու հնար:

Եւ հնարքս գտաւ՝ Եկերիէ անուանով գաղղիացի բժիշկը, որ կ'ըսէ թէ երբոր մէկուն քթէն շատ արիւն գայ՝ պէտք է մէկ թւեր վեր բարձրացընէ, ու մէկալովը արիւնը քթին որ ծակէն որ կուգայ՝ ան ծակը գոցէ, շուտ մը կը դադրի:

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

Հիւսայոան շահ:

ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ Եւսրէտտին յէհէմ մէտ շահը Պապէր շահին որդին էր, և ծնաւ Վապուլ քաղաքին մէջ 1508^{ին}, Երկայ 1526^{ին} հօրը հետ մէկտեղ հնդկաստան գնաց. Փանիփաթի մեծ